

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

داوری تجاری در حقوق ایران و حقوق بین الملل

مولفان:

محمد رضا کریمی دلاور پژوهشگر و مدرس دانشگاه

فخرالدین ابوتیبه عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

حسین میلانی دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی دامغان

سرشناسه: داوری تجاری در حقوق ایران و حقوق بین الملل
عنوان و نام پدیدآور: محمد رضا کریمی دلاور، فخرالدین ابوئییه، حسین میلانی،
مشخصات نشر: شیروان، انتشارات شیلان، زمستان ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۱۳۶ص

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه ۱۳۶ص

موضوع: داوری تجاری

موضوع - داوری تجاری - ایران

موضوع: دوری بین المللی تجاری

شناسه افزوده: ایران، فخرالدین، ۱۳۴۹-

شناسه افزوده: علمی میلانی، حسین، ۱۳۵۱-

رده بندی کنگره: ۳۹۱/۴۰۱ K ۲۴۰۰/۳

رده بندی دیویی: ۳۱/۵۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۰۰۹۴۷

نام کتاب: داوری تجاری در حقوق ایران و حقوق بین الملل
مؤلفان: محمد رضا کریمی دلاور - فخرالدین ابوئییه - حسین میلانی
ویراستاران: مصطفی کریمی دلاور - ابوالقاسم صالحی - حمد قدرتی - کبری قربانیان
طراح جلد: علی شیردل
ناشر: شیلان
صفحه آراء: ایرج کریمی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۳۵-۱۱-۴
تیراژ: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۲۸۷۰۰ تومان

حق چاپ و کلیه حقوق این کتاب محفوظ و متعلق به مؤلف اول می باشد

فهرست مطالب

پیشگفتار:..... ۷

مقدمه:..... ۹

فصل اول: کلیات و مفهوم داوری در حقوق ایران

گفتار اول: مفهوم داوری در حقوق ایران..... ۱۳

گفتار دوم: مفهوم داوری در حقوق بین الملل..... ۱۵

گفتار سوم: داوری در نظام داخلی و خارجی..... ۱۷

گفتار چهارم: مزایای داوری داخلی و خارجی..... ۱۸

فصل دوم: ادبیات و پیشینه داوی

گفتار اول: تعریف داوری..... ۲۱

گفتار دوم: انواع داوری..... ۲۲

گفتار سوم: افراد فاقد صلاحیت داوری..... ۲۴

گفتار چهارم: اصول مهم در داوری..... ۲۴

گفتار پنجم: اجرای رأی داوری..... ۲۶

بند اول: اجرای اختیاری رأی داوری..... ۲۶

بند دوم: ضمانت اجرای عدم اجرای اختیاری رأی داوری..... ۲۷

بند سوم: صدور اجرائیه..... ۲۷

بند چهارم: مرجع صالح برای صدور اجرائیه..... ۲۷

بند پنجم: باطل بودن و عدم قابلیت اجرای رأی داوری..... ۲۸

بند ششم: توقف اجرای رأی داوری..... ۲۹

بند هفتم: رأی مبهم..... ۲۹

بند هشتم: اجرای رأی داوری با وجود اعتراض..... ۲۹

فصل سوم انواع قرارداد داوری در وضعیت موجود

گفتار اول: قرارداد داوری..... ۳۳

گفتار دوم: قرارداد داوری؛ تشریفات یا رضایی..... ۳۵

۳۶	گفتار سوم: قرارداد داوری؛ وضعیت مطلوب
۳۷	بند اول: معیارهای کلی راجع به بی طرفی
۴۰	بند دوم: استفاده عملی از معیارهای کلی راجع به بی طرفی
۴۵	گفتار چهارم: اثر مرحله رسیدگی بر مسئولیت داور
۴۶	گفتار پنجم: دخالت دادگاه در جریان داوری
۴۷	بند اول: دخالت در اقدامات تأمینی و موقت
۴۹	بند دوم: دخالت در جرح داور
۵۱	گفتار ششم: خصوصی بودن داوری

فصل چهارم: داری در حقوق ایران

۵۵	گفتار اول: داوری موسسه و داوری سازمانی
۶۰	گفتار دوم: موافقت نامه داوری
۶۱	گفتار سوم: ماهیت داوری
۶۳	گفتار چهارم: قرارداد داوری
۶۳	بند اول: اهلیت
۶۴	بند دوم: قلمرو اجرا
۶۴	بند سوم: شکل موافقت نامه داوری
۶۵	بند چهارم: محتوای قرارداد داوری
۶۶	گفتار پنجم: تعیین داوران
۶۶	بند اول: اختیار طرفین
۶۸	بند دوم: محدودیت در تعیین داور
۶۸	گفتار ششم: اجرای آرای داوری
۶۹	بند اول: اجرای آرای داوری ایران
۷۱	بند دوم: اجرای آرای داوری خارجی
۷۴	گفتار هفتم: دادرسی در داوری تجاری
۷۴	بند اول: دادگاه صالح

۷۵.....	بند دوم: قانون حاکم بر رسیدگی
۷۷.....	بند سوم: جلسه رسیدگی
۸۰.....	بند چهارم: محل داوری
۸۰.....	بند پنجم: زبان داوری

فصل پنجم: داوری در حقوق تجاری بین المللی

۸۵.....	گفتار اول: جایگاه داوری در حل و فصل اختلافات بین المللی
۸۹.....	گفتار دوم: اهمیت داوری سازمانی در دعاوی تجاری بین المللی
۹۷.....	گفتار سوم: تابعیت برخی سازمانهای عمده داوری تجاری بین المللی
۹۷.....	الف: دیون داوری بین المللی اتاق بازرگانی بین المللی
۱۰۰.....	ب: دیوان داوری بین المللی لندن (ال سی آی ای)

فصل ششم: مدل‌های نوظهور داوری در حقوق داخلی و خارجی

۱۰۳.....	گفتار نخست: موارد جرح، رد داوری و حقوق داخلی
۱۰۳.....	بند نخست: قانون آیین دادرسی مدنی
۱۰۴.....	بند دوم: قانون داوری تجاری بین المللی
۱۰۷.....	بند سوم: آیین نامه نحوه ارائه خدمات مرکز ملی اتاق ایران
۱۰۸.....	گفتار دوم: بررسی تطبیقی اصول حاکم بر جرح و رد داوری
۱۱۲.....	اول: اهلیت
۱۱۴.....	دوم: تابعیت
۱۱۶.....	سوم: سوءرفتار
۱۱۸.....	چهارم: توانمندی و شروط مورد توافق
۱۲۰.....	پنجم: استقلال و بیطرفی
۱۲۲.....	گفتار سوم: داوری تجاری در تئوری و عمل
۱۳۱.....	فهرست آثار مولف
۱۳۳.....	منابع

پیشگفتار

کتاب محصول تجربه های بشری و خلاقیت های ذهنی و آموخته های دراز مدت انسان است. سهم کتاب در انتقال دانش ها گاهی به مراتب بیشتر از دیگر ابزار آموزشی است. هدف از تالیف این کتاب بررسی پژوهش ها و مطالعاتی است که در زمینه داوری در حقوق ایران، حقوق بین الملل انجام گرفته است. هر کتابی که نوشته می شود بر پایه ها، ارکان و نتایج مطالعات و تحقیقات پیشین استوار است که هر مولف باید سعی کند مرتبط ترین دستاوردهای نویسندگان قبلی را مورد شناسایی قرار دهد و دریابد که دیگران تا چه درجه ای، ایجاد مورد نظر را بررسی کرده اند و به آن نزدیک شده اند. به عبارت دیگر چه ابعادی از موضوع کتاب، مورد پژوهش قرار گرفته و چه ابعادی بررسی نشده است. قواعد حقوق داخلی ناشی از اراک، یک دولت است در حالیکه قواعد بین المللی ناشی از توافق و رضایت دولتها است. بدین جهت، یک از حیث تاریخی حقوق داخلی بر حقوق بین الملل برتری دارد زیرا حقوق بین الملل پس از تحلیل گیری کشورها و تدوین حقوق داخلی بوجود آمده است به همین دلیل می بینیم که حفره اصلی دوران شکوفایی و تکامل خود را سپری کرده در صورتی که حقوق بین الملل در مراحل ابتدایی شکل گیری است. هدف نظام حقوق بین الملل و حقوق داخلی استقرار نظم و برپایی عدالت است که یکی در قلمرو محدود کشور و دیگری در گسترده جهانی است. در این کتاب کلیات، شرح موضوع، مزایای داوری، داوری در حقوق ایران، داوری تجاری بین المللی بررسی خواهد شد.

مقدمه

دادرسی عادلانه، یکی از مسایل بنیادی برای حاکمیت قانون، عدالت و حقوق بشر به شمار می رود؛ زیرا عدالت، حق است و نباید برخلاف آن عمل کرد. هرگاه چنین شود، بی عدالتی، بیدادگری و نادیده گرفتن حقوق شهروندی را در پی خواهد داشت. عدالت، با مفهوم احترام به حقوق، رابطه تنگاتنگی دارد. در حقیقت، عدالت، رفتار مطابق قانون است؛ پس بی عدالتی، رفتار مخالف قانون و نقض حقوق بشر است. هدف از داوری حل و فصل اختلافات، ما بین اشخاص یا سازمانها و حتی کشورهاست. دیوان داوری بین المللی در طول فعالیت خود به درستی ثابت نموده است که دیوانی جهانی است و نقش مهمی در توسعه و پیشرفت حقوق بین الملل داشته است. ایراد به صلاحیت و شایستگی داور حق و ضمانتی به نفع طرفین داوری برای اطمینان از شایستگی داور می باشد. این حق که معمولاً در قواعد و قوانین داوری ملی و بین المللی از آن با عنوان جرح داور یاد شده است، در تأمین روند صحیح داوری رکن اساسی و لازم است. وانگهی در تمامی قواعد و مقررات داوری نیز اصل آزادی اراده در جرح داوران پذیرفته شده است. لذا طرفین می توانند تاجایی که با قواعد امری کشور محل داوری عارض نداشته باشد نسبت به جرح و تشریفات آن توافق نمایند. در صورت فقدان بین توافقی، قواعد مربوط به جرح در قانون کشور محل داوری در داوری موردی و قواعد جرح در زمان داوری در داوری سازمانی اجرا می گردد. در قوانین ملی کشورها و قواعد کنوانسیونها و سازمانهای دائمی داوری، اصولاً نسبت به جرح داور و موارد آن، آیین و تشریفات آن، آثار و نتایج جرح صراحتاً ضوابطی پیش بینی شده است. از جمله اصولی که در اکثر قوانین ملی و قواعد داوری بین المللی بر جرح حاکم است و می توان مطابق آن ها داور را جرح نمود اهلیت تابعیت، سوء رفتار، توانمندی، استقلال، بی طرفی و شروط مورد توافق می باشد. با بررسی تطبیقی درخصوص این موارد به نظر می رسد که در هیچ یک از قوانین ملی و قواعد داوری بین المللی به طور یک جا به همه آن ها اشاره نشده است.